

יהדות באהבה

2 שיחתן של עבדי אבות
הרב אורן טרבלסי

פנים וחוץ
הרב דוד לנדאו

3 השנים המיוחסות
הרב יורם אליהו
אגזוזים - סיפור.
הרב זיו רוה

5 קבלה רדיקלית
הרב ליאור לביא

שנה לפטירתו של הרב יונתן זקס זצ"ל
נתן קוטלר
זממה שדה ותקחהו
הרב אשר בוחבוט

8 ספרות ילדים
הרב שלמה אבינר

6 צרכים גלויים ונסתרים בנישואין
אסתר אברהמי

בס"ד
מכון מאיר שמח להזמין את הציבור הרחב
ליום עיון בנושא:

יום הסגד

שיתקיים בעז"ה ביום רביעי כ"ח חשוון תשפ"ב

ב'מכון מאיר', שדרות המאירי 4, קרית משה, ירושלים

יום העיון ישודר בערוץ מאיר

14:45 התכנסות

15:00 הרה"ג הרב דב ביגון, ראש מוסדות 'מכון מאיר', י-ם

הרב שמעון זאנו, ראש תוכנית לרבנות 'מאירים בבייתא ישראל'

15:15 הרב דוד בלאי, בוגר המכון 'הסיגד כיום תשובה לציבור'

16:00 הרב יוסף נגוסה, בוגר המכון 'הסיגד בימים ההם בזמן הזה'

16:45 הרב יאסו דג'ן, 'מהותו של יום הסיגד'

17:30 הרב אברהם טגניה, 'סיגד מאז ועד היום'

18:00 הרב חיים סנבאטייה, 'כוחה של תפילה'

כיבוד קל במקום / עזרת נשים פתוחה

היום לעילוי נשמת -

הרב נדב בן דבורה זצ"ל נגש בן בלש ז"ל

מולעלם בן וורד ז"ל גשה בן מהרט ז"ל

הגליון מוקדש לעילוי נשמת אימנו וסבתנו היקרה

בתיא ברטה בת שמואל ודינה דרטה

במלאת 40 שנה לפטירתה

כ"ד בחשוון התשמ"ב

נכון לעכשיו

תקומת הארץ

"ויקם שדה עפרון אשר במכפלה אשר לפני ממרא השדה והמערה אשר בו וכל העץ אשר בשדה אשר בכל גבולו סביב" (בראשית כג יז). רש"י מסביר: ויקם שדה עפרון - תקומה היתה לו. שיצא מיד הדיוט ליד המלך. דהיינו מעמדו וערכו של השדה משתנה והופך לשדה המלך - יש לו תקומה. משל למה הדבר דומה? כאשר אדם קונה אדמה חקלאית זולה והופך אותה לאדמה שאפשר לבנות עליה בתים, ערכה של האדמה עולה עשרות מונים.

נכון לעכשיו, מעשה אבות סימן לבנים. תחיית עם ישראל בארץ ישראל בדורנו היא בבחינת תקומה לארץ. הארץ קמה לתחיה. היא נותנת פריה "ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאנו לעמי ישראל" (יחזקאל לו ח, סנהדרין צח א), כפי שאנו יודעים זאת בחוש ורואים עין בעין.

גם מבחינה רוחנית יש תקומה לארץ. יותר ויותר מתגלה אור חדש בארץ ישראל ומארץ ישראל לעולם כולו כמו שנאמר "אור חדש על ציון תאיר ונזכה כולנו במהרה לאורו" (ברכות ק"ש). אמנם תהליך התקומה של הארץ רצוף במשברים ובמלחמות, אבל הוא תהליך בלתי הפיך. ככל שמיליוני היהודים, צאצאיו של אברהם אבינו ישובו לארץ ישראל נלך ונראה עין בעין כיצד ארץ ישראל היא ארצו של מלך מלכי המלכים המתגלה בה כפי שנאמר: "כי בחר ד' בציון אוה למושב לו". מהמצפה לישועה השלמה

37 הנגן ב'א

הגליון מוקדש לעילוי נשמת **עדי דיאמנט ע"ה**

במלאת 16 לפטירתה של
בתנו, נכדתנו, אחותנו וחברתנו היקרה

עדי דיאמנט ע"ה

נקיים אזכרה ביום

ביום ראשון, כ"ה במרחשוון תשפ"ב (31.10.21) בשעה 20:15.

שיעור ע"י הרב אביחי קצין, ראש בית המדרש "ראשית"

ורב קהילות ברעננה. בנושא: 'ואהבת לרעך כמוך - כיצד?'

עלייה לקברה תתקיים בע"ה ביום שני, כ"ו מרחשוון

בחוג המשפחה, בהתאם למגבלות הקורונה.

קישור לזום: edu-il.zoom.us/j/6517616531 סיסמא: 12345678

משפחת דיאמנט

שיחתן של עבדי אבות

פשוטים אלו מכונים בצורה מדויקת לרצון התורה. על הפסוק "ויצא יצחק לשוֹח בשדה" דורשים חז"ל שתיקן את תפילת מנחה. תפילת שחרית היא הקדמה והכנה לעסקי החיים והיום שלפנינו. זמן תפילת ערבית הוא בערב לאחר שנגעה פעילות החיים. אך זמנה של תפילת מנחה הוא באמצע היום, בלב העשייה והמהומה של החיים. לכן דווקא תפילת מנחה נקראת שיחה כיוון שמהותה לחבר את האדם לתפילה יחד עם זרימת החיים הטבעית שלו. **אחת הסיבות המרכזיות לחוצפה שגוברת בדורות הגאולה היא צימאון של הנפשות למפגש אחר עם התורה.** לא כתוכן חיצוני שזר לנפש אלא כמציאות שזורמת באופן טבעי עם החיים מתאימה להם ונמצאת בתוכם. ובמילים אחרות לשיחת האבות. לכן כותב הרב קוק¹ ששיחת האבות היא המפתח לגאולת הבנים ומחייה את הדור האחרון. הדור צמא ודורש את מדרגת שיחת האבות בה התורה הולכת שלושה עם כל כוחות החיים. "עכשיו תורה נתתי לכם לעתיד לבוא חיים אני נותן לכם". לכן שיח ראשי תיבות שכל יכולת חיים⁵. אמנם יחד עם שיחת האבות גם תורת הבנים תתגבר, **והחיבור בין שני הכוחות השיחה והתורה הוא כוחו של משיח. המורכב מ-מ' שהיא התורה הניתנה לארבעים יום ומ-שיח צורת החיים הטבעית של הופעת התורה.**

1. בראשית רבה ט, ח.
2. סוכה לא.
3. פנחס ד, נז.
4. אורות התחיה, ד.
5. אורות הקודש ג, ק.

מכוח הצמיחה הטבעית הכללית שקיימת בבריאה. כך גם השיחה היא פעולה של זרימה טבעית של מה שנמצא בתוך נפשו של הדובר. "שיחה נקראת מה שצומח מאליה בלא השתדלות מפרי הרוח". לכן גם שיחת חולין של תלמידי חכמים צריכה תלמוד. כי אף על פי שנראית כדבר בטל, היא נושאת בקרבה את חיי הרוח הפנימיים שלהם אשר ניתן ללמוד מהם הרבה.

התורה הופיעה בחיי האבות כמו שיחה שקולחת מהאדם באופן טבעי. אנו רגילים לתורה שנלמדת מבחוץ פנימה. כלומר לתוכן לימודי העומד מחוץ לנו ועלינו להפנימו ולהחדירו לתוכנו דרך הלימוד והעיסוק בו. אך אצל האבות התורה לא הייתה תוכן חיצוני, אלא זרמה באופן טבעי מתוך נפשם. זרימת החיים הטבעית של האבות הביאה לכך שכל מעשיהם היו מתואמים עם הרוח הפנימית של התורה. גם עבדי האבות קלטו ברוחם מעט מהשיחה הטבעית המשוחררת של האבות. כאשר אליעזר פוגש את רבקה הוא נותן לה נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים במשקל עשרה זהב. מסביר רש"י שבתכשיטים אלו ובמשקלם יש רמזים עליונים לעם ישראל ולתורה. הבקע רומז לשקלי ישראל שהיו בקע לגולגולת. שני הצמידים הם רמז ללוחות, ועשרה זהב רומזים לעשרת הדיברות שבהן. המהר"ל כותב שרבקה לא הבינה את רמזיו של אליעזר במועד אלא "מזלה הבין" כלומר באופן תת מודע. נראה לומר שכך היה גם עם אליעזר. הוא לא התכוון במועד לרמזים שטמונים בתכשיטים שנתן. אך זה כוח הנשמה ההולכת בקו ישר עם התורה. שעושה מעשים רגילים ומתברר שמעשים

התורה מאריכה בסיפור הקורות את אליעזר בחפשו אישה ליצחק, ואף כופלת את הדברים כאשר אליעזר מספר את סיפורו בפני משפחתה של רבקה. לעומת זאת, בהלכות רבות חסכה התורה במילים. לדוגמה רוב הלכות גיטין נלמדות מפסוק אחד, וכמעט את כל מלאכות שבת השאירה התורה ללמוד על ידי סמיכות הפרשיות ממלאכת המשכן. מכך לומדים חז"ל שיש מעלה בשיחת האבות שעדיפה על תורת הבנים. "יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים שהרי פרשתו של אליעזר שנים ושלושה דפים הוא אומרה ושונה, ושרץ מגופי תורה ואין דמו מטמא כבשרו אלא מריבוי המקרא"¹.

השיחה תופסת מקום מרכזי בחיי האבות. אברהם יצא למלחמת המלכים עם שלוש מאות ושמונה עשר חיילים. הגמרא במסכת סוכה מספרת על אישה שצעקה לפני רב נחמן, וכיוון שלא השגיח בה שטחה בפניו את ייחוסה מאברהם אביו על פי מספר חיילים: "אמרה ליה איתתא דהוה ליה לאבואה תלת מאה ותמני סרי עבדי צווחא קמייכו ולא אשגחיתו בה"². (אמרה לו: אישה שהיו לאביה שלוש מאות ושמונה עשר חיילים צווחת לפניכם ואינכם משגיחים בה). מספר החיילים מבטא דבר עקרוני באברהם לכן הדגישה אותו אותה אישה. שלוש מאות ושמונה עשר - מניין 'שיח' מספר החיילים בא לבטא את מהות כוחו של אברהם. כוח השיח המלווה את חייו ובזכותו ניצח את ארבעת המלכים. כוח זה הוא שהתגלם בעבדו אליעזר שגם שמו הוא מניין שיח. שיחה ושיח קרובים זה לזה ובעלי משמעות דומה. מסביר הרב קוק זצ"ל³ שהשיחים בשדה צומחים לרוב באופן טבעי בלי שישקיעו ויטפלו בהם אלא

ממשנת הרצי"ה

הרב דוד לנדא

כפי חשבון זה, יש מקום לצירוף מבחוץ אל יסודות קדושת וסגולת ישראל. אל הקודש הזה, אל אמיתיות החיזיונות שלנו, יש מקום לצירוף של חול, של דברים אנושיים כלליים. זה בירור החשבונות. העובדה שאנחנו חוזרים ובונים היא אינטרס חשוב ונחוץ מאוד לכל האנושות. אך צריך לברר שהיבנותנו מחדש, היא על יסוד עצמיותנו המקורית המיוחדת, ועל יסוד זה נוסף שכלול וצירוף של כוחות טובים, צירוף של נקודות אל הקודש ואל האמיתיות המיוחדות שלנו. לזה צריך פרק גדול וארוך מאוד של בירור חשבונות. יש דברים שצריך בהם הרבה שמירה, זהירות ושקילת מידות, של יחסי החוץ והפנים, הקודש והחול. לאור זה, לפי חשבון זה, יש מקום לכל הדברים והחזון הגדול והנורא שיתגלה⁴.

1. איכה ה' כ"א.
2. ספר הכוזרי מאמר ב' ל"ו-מ"ד.
3. דברים כ"ו י"ט.
4. ע"פ שיחות הרצי"ה אורות התחיה א' עמ' 6-82.

פנים וחוץ

בזמננו מתקיים "חדש ימינו כקדם"¹. מתוך נוראות סיבוכי הגלויות, יש פריחה חדשה. אנחנו זוכים לחזור הביתה ולחדש ימינו בתור אומה בריאה, שלמה וחזקה בגוף ובנפש, אומה חיה שבונה את הארץ, הן בצד הרוחני והן במובן היצירה של עם ואומה; חידוש העם והארץ גם יחד, בגשמיות וברוחניות, בשלמות. כמובן זה לא קורה ביום אחד וברגע אחד, אלא במשך שנים, דורות ותקופות.

אנחנו מיוחדים, לב שבאומות, ואנחנו גם שייכים לכל האומות², לכל צלם אלוקים שבאדם. הלב אינו מנותק מהאיברים. אנחנו, כפי הביטוי בתורה, "עליון על כל הגויים"³. יש עמים, ואנחנו עליון על כל העמים, אך יש שייכות בינינו. יש עמים מסביב, ואנחנו עם אחד בעל ערך מיוחד ועניין מיוחד משלנו באוויר שלנו ובארץ שלנו ובסידור החיים שלנו, מאת ד'. מצד אחד יש שכלול התפתחות הבניין והעניין הרוחני החיוני הפנימי הספציפי

המיוחד שלנו, ועם זה אנחנו עם בין העמים. על מה שיצאנו ברכוש גדול ממצרים, מובא בקדמונים שהוצאנו גם את ניצוצות הקדושה: כמה ניצוצות של דברים חיוניים פזיטיביים, של ערכים, מתוך מקומות הגלות. כמובן צריך לברר ולבדוק הרבה, אבל יש נקודות מיוחדות לנו שמצטרפים אליהן דברים שפגשנו באנושיות הכללית ובתרבות הכללית, ושיסופו להתפתחות החומרית והמדינית שלנו. יש לכך מקום במידה מסוימת, לעת חזרת הפריחה שלנו. כמובן, צריך זהירות יתרה ופיקוח על מה נוכל להכניס ולצרף אלינו מבחוץ. ככל שהתוכן הנשמתי הקדושה הרוחני הפנימי החיובי שלנו מבוצר גדול ומתפתח, - כך יש מקום לצרף גם דברים מן החוץ. יש צדדים, נקודות חיוביות, שאולי יסיפו וישכללו את התחדשות הבנייה שלנו. אבל תמיד צריך לזכור, שרק כפי ערך התוקף, העוז ויישות המציאות הפנימית המקורית שלנו, רק

"שמי שיש בכוחו ללמוד תורה ואחר כך לישא אישה שלא יעקב אותו חשבוננו של עולם שכבר הגיע לפרקו" (אין כאן הדרכה כוללת, כל אחד יתייעץ עם רבו מה מתאים לו, אבל הנצי"ב מורה את הדרך הנכונה להתבוננות בסוגיה זו). לכן אמרו חז"ל לשון זו לייחס שנותיו של יעקב ולא אמרו לייחס את יעקב, "ללמדנו שהשנים הללו שישב שלא בבית אביו ונר התורה עליו האיה, בלי שום מחשבה, היו הטובות ליעקב מכל שנותיו שהיו מוטרויות". מסיים הנצי"ב ואומר "וזהו ייחוסם של השנים הטובות למי שחי בהם". נלמד מכך, שאם אתה כזה שאין לך טרדות, שב בנחת ותלמד, אל תצטער שעדיין לא מצאת את זיווגך, שמח בשנים הללו, בתקופה הזו, אלו השנים היותר מיוחדות ומיוחדות בחיך. ה' יודע מה טוב לך וימציא את זיווגך בזמן הראוי שבו אתה תמשיך לגדול ולהתעלות מתוך בניין ביתך. וכן כל אדם מישראל ראוי לו להקדיש זמן של לימוד תורה, לקבוע עיתים לתורה. אלו זמנים נפלאים, הם הזמנים היותר מיוחדים בחיך.

בעולם הבריאה בשבילם, "כך כתב בתורה כמה עניינים ללא תועלת רק בשביל איזה תכלית הנוגע לאומה הנבחרת". כלומר, יש לעתים פסוקים או פרשיות שאיננו מבינים מה הם באו ללמד או למה נכתבו בכלל, וגילו לנו חז"ל שיש כוונה נסתרת בדברים, ותכלית בריאת האומה, גידולה ושכלולה נרמז בהם.

ב. מבאר הנצי"ב למה נאמר כאן 'לייחס', למה לא אמרו 'לדעת' היכן היה יעקב, אלא שבאו ללמד איזה יחס ומעלה בשנותיו, כי מזה שלמדנו שיעקב למד 14 שנה בבית עבר אכן למדנו יחס גדול בערך שנותיו, כי אף שהיה כבר יותר משישים והגיע הזמן לשאת אישה ולראות זרע, בכל זאת עזב את כל טרדותיו אלו וישב בבית עבר במשך זמן רב כזה, "עד אשר ידע שגם כשילך לחצרן יהיה תלמודו בידו". המודד ליעקב מתי הוא יכול לצאת מהשיבה היה, שגם כאשר הוא ייצא ממנה, הוא לא ירד רוחנית והוא לא ישכח את תלמודו. ממשיך הנצי"ב ללמדנו ואומר, כי מכך למדים,

נאמר בסוף הפרשה, "ואלה תולדות ישמעאל מאה שנה ושלושים ושבע שנים". הגמרא במסכת שבת דורשת כך על הפסוק, "אמר רבי חייא בר אבא למה נמנו שנותיו של ישמעאל, כדי לייחס בהם שנותיו של יעקב משנותיו של ישמעאל, למדנו ששימש יעקב בבית עבר ארבע עשרה כשפירש מאביו קודם שבא אצל לבן". רש"י מביא גמרא זו ועושה חשבון בסוף פרשת תולדות כיצד לומדים מכך שיעקב למד בבית עבר ארבע עשרה שנה. הנצי"ב, בפירושו העמק דבר, מעמיק בדברי חז"ל ומסביר שהם התבוננו בפסוק הזה וראו שהוא לכאורה מיותר, כי את תולדות ישמעאל זרעו צריך לכתוב רק כדי להודיע כיצד התקיימה ברכת ה' לאברהם, אבל שנותיו של ישמעאל הן ממש מיותרות, שהרי גם לא נכתבו שנותיו של עשיו, אלא ודאי באו לייחס שנותיו של יעקב.

מזה לומד הנצי"ב שני יסודות, א. כמו שבזמן האבות, כשהגיע זמן האומה הנבחרת להשתכלל ולהופיע בעולם, סיבב ה' כל מיני סיבות וסבבים

חוסן נפשי

הרב זיו רוח

לצערך, התרגלתי לזה. יש לו הסתכלות פנימית על החיים, ושכל דק לערכי. בנתיבים בהם הוא צועד בבטחה אני לפעמים הולך לאיבוד. - "עכשיו! איפה אתה רוצה להיות, ברגע זה, עכשיו! אם ברעיונות שלך אתה שקוע כאן בצומת, כולך בעולם הזה, המורכב, באיחור שלך הביתה ובנהג הזה שנדחף עכשיו מימין ועוקף אותך, אתה בסוג של גיהנום. חם כאן, עמוס מדי, ההתקדמות איטית, ומחכים לך בבית. אבל אם תנסה לקחת את המורכבות הזו למקום של עבודה פנימית, לראות את ההנהגה האלוקית דווקא בתוך מה שנראה לך כחיסרון, אתה כבר יושב כמעט בגן עדן. הרי שום דבר איננו מחוץ לשליטתו ולרצונו יתברך, וכידוע 'טוב ה' לכל ורחמיו על כל מעשיו', אם כן הכל בוודאות לטובה. אם תתרומם לגובה הזה, לא זו בלבד שלא תהיה שקוע בסבל, אדרבא, אתה תיהנה מכל רגע. אתה תשמח על כל פרט שנוסף לקושי, כיוון שגם הוא מאתגר אותך להביט עמוק, להתייחס גם אליו כחלק מן ההשגחה העליונה. החיים מורכבים, מסובכים, אין אדם שלא מתמודד עם קשיים, השאלה היא רק איך הוא מתמודד. האם הוא מקטר, מתרגז, נופל לרחמים עצמיים, מלא תסכולים, ממורמר, מתייאש, או שהוא ניצל מכל אלה בעבודה פנימית. המתיקות ביום יום לא תבוא מהנחות של החיים, תמיד יתחדשו מצבים המשך המאמר בעמוד 6 <

- "למה לא התקשרת קודם?" - "התקשרתי כמה פעמים והיית בממתניה, שלחתי גם הודעה, תבדקי."

- "טוב, תגיע בבקשה הכי מהר שאתה יכול. להתראות."

הרב יעקב יושב לידי לומד משהו. אנחנו נוסעים כל יום יחד לעבודה ביחד הרבה שנים. פעם אני לוקח אוטו ופעם הוא. כשהוא נוהג אני בדרך כלל חולם, משלים חוסרים מהלילה. כשאני נוהג הוא בדרך כלל לומד.

- "אפשר להשתגע." אני אומר לו. "עומדים ועומדים ושום דבר לא זו, אם המרחק היה ריאלי עדיף היה ללכת ברגל."

שתיקה. המחשבות שלי רצות לכל הכיוונים בלי שום סדר, כמו הילדים הערביים בחצר שלי. - "תגיד, אתה רוצה להיות בגן עדן או בגיהנום?" שואל לפתע הרב יעקב.

- "אני לא מבין מה השאלה? כל אחד רוצה להגיע לגן עדן."

- "לא שאלתי לאן אתה רוצה להגיע, אלא איפה אתה רוצה להיות."

- "מחילה, אני לא מבין." הרב יעקב הוא עמוק במחשבתו, אני לא תמיד מצליח להבין אותו

אגזוזים סיפור

ריח פיה אגזוז המשאית שלפנינו ממלא את האוטו ומתווסף כמעין תבלין לחום תמוז שנחת על העולם לפני שלושה ימים. המזגן אמנם משמיע רעשים ונושף מעט עלינו, אך אלו אין בהם כדי להכהות את העובדה שהמזגן איננו באמת עובד. מכוניות מהנתיב מולנו מתעקשות לחטוף את סוף הצהוב, וחוסמות רמזור אחר רמזור את כל הצומת. הכל מזדחל לאט לאט, לאט מדי, החיים בהילוך איטי. מואזין מהרחוב הסמוך בא לביקור קולני, כאילו התיישב אצלנו ברכב. אני נלחם בעפעפיים שלא יסגרו, נלחם גם בלב, שלא יסגר, שלא יסגור עלי שוב. קול צלצול הנייד. חיכיתי ולא חיכיתי לטלפון הזה. זאת אשתי. אני יודע מה היא תגיד, לצערי. - "איציק, מה נשמע, איפה אתה? אתה זוכר שאני אמורה לצאת תכף עם שרה לחתונה? היא כבר הגיעה אלינו, אתה קרוב?" - "אני ליד תחנת מכבי האש. ביטלתי דברים בעבודה ויצאנו מוקדם, אבל כל העיר פקוקה. אם לא בדרך נס, אני לא רואה איך תספיקו להגיע לחופה, מצטער."

שנה לפטירתו של הרב יונתן זקס זצ"ל

חיבור בין עולמות

מור הרב זקס היה אחד מענקי המחשבה של דורנו שניווט את דרכנו בסערות הזמן. היתה לו ספריה ענקית של מעל 20 אלף ספרים שהיתה פזורה בכמה קומות בביתו בלונדון. כל שבילי התורה היו נהירין לו ולהבדיל בין קודש לחול - הוא היה בקיא בפילוסופיה, בכלכלה, באתיקה ובעוד תחומים רבים. הרב זקס היה איש של חיבורים: הוא חיבר וגייס בין עולמות: בין בית המדרש לבין האקדמיה - הוא כיהן כרב ראשי של אנגליה במשך 22 שנה ולאחר פרישתו היה פרופ' בקינגס קולג' ובאוניברסיטאות אחרות. כמו כן, הוא חיבר בין עולם האמונה לבין עולם המדע בספרו 'השותפות הגדולה' ועוד. הרב זקס היה מנהיג רוחני שראשי ממשלה, נשיאים, מלכים ורוזנים נהרו אליו לבקש חכמה ועצה. רשת ה-BBC ראינה את הרב זקס לגבי דרכי ההתמודדות עם מגפת הקורונה. תורתו היתה מקור השראה ליהודים ושאינם יהודים.

דברי תורה המחיים את הרוח

במשך השנים הרב זקס למד כיצד לקחת את הידע העצום שלו ואת חשיבתו המקורית ולהנגיש את משנתו לכלל הציבור. הוא ידע כיצד לדבר עם תלמידי ישיבה ועם סטודנטים באוניברסיטה. הוא ידע כיצד להעביר שיחה בבית הכנסת וכיצד להעביר הרצאה בפני מלומדים. הרב זקס היה אומן ההסברה, האנגלית האוקספורדית שבפיו ויכולתו לרתק את שומעיו - היו לשם דבר המונים צבאו על האולמות בהם דיבר. במו עיניי ראיתי שבכל פעם שדיבר בירושלים - המקומות התמלאו מיד עד אפס מקום. בשיחותיו היתה תמיד התחושה שאנו זוכים לראות את התמונה הגדולה ולהבין כיצד הדברים מתחברים מתוך מבט על מיוחד. היתה תחושה של רוממות וגדלות של דברי תורה

המחיים את הרוח כמים קרים על נפש עייפה.

להנהיר את הנושאים המאתגרים

היתה לרב זקס היכולת הנדירה להפוך את הסוגיות הקשות ביותר במחשבה היהודית לבהירות, לרלוונטיות ובעלות משמעות קיומית עבורנו. דוגמא מובהקת לכך היא הדרך המופלאה שפילס בשאלה העתיקה של הרע בעולם: מדוע דברים רעים קורים לבני אדם טובים? דבריו של הרב זקס בנושא מוסברים בכמה משיחותיו בע"פ (הנמצאות באינטרנט) ובספרו 'לרפא עולם שבור' בפרק ב': 'האמונה כמחאה'. הוא מפנה את השאלה כלפינו ומבקש מאיתנו לדמיין מה היה קורה אילו היתה לנו תשובה מספקת שהיתה מסבירה לחלוטין מדוע צדיקים סובלים ורשעים מצליחים בעולם? ובכן, מה אז היה קורה? אילו היינו אנחנו מוצאים תשובה טובה מאוד לשאלה זו והיינו מרגישים שאכן אנו מבינים את הסבל בעולם, היה קורה דבר נוראי - היינו משלימים עם המציאות ולא נאבקים כנגד הסבל בעולם. ולכן, אמנם ישנן תשובות לשאלה זו, אך אין בידינו הרשות להצדיק את שלווה הרשעים ויסורי הצדיקים על ידי תשובות כלשהן. אלא עלינו להילחם כנגד העוול המתרחש בעולם, עלינו לתקן את העולם.

בספרו 'לרפא עולם שבור' כותב הרב זקס את הדברים הבאים: "לו יכולנו לראות כיצד הרע של היום מוביל את הטוב של מחר, לו יכולנו לראות מנקודת המבט של אלוקים, בורא הכול - יכולנו להבין את הצדק, אך היינו משלמים על כך מחיר: היינו חדלים להיות אנושיים. היינו משלמים עם כל דבר, מצדיקים כל דבר, והופכים חירשים לבכיים של אלה שכואב להם. אלוקים איננו רוצה שנחדל להיות אנושיים, משום שאילו רצה, לא היה בורא אותנו".

הניסיונות מצדנו לחפש תשובות פילוסופיות לשאלת 'צדיק ורע לו', למעשה מפספסים את הנקודה. לא התשובות הן שיהפכו את העולם לטוב יותר, אלא דווקא השאלות. התשובות מצדיקות את הדין ואילו השאלות מעוררות לפעולה. ולכן, עלינו להפוך את התהיית והכאב שלנו לכוח הפועל למיגור הרוע ולתיקון העולם.

הרב זקס היה רגיל לומר שזהו גם ההבדל בין אופטימיות לתקווה: האופטימיות היא האמונה שהעולם ישתנה לטובה ואילו התקווה היא האמונה שעלינו מוטלת החובה לשנות את העולם לטובה. [ניתן לקבל במייל את המאמר המלא: 'חידושו של הרב יונתן זקס זצ"ל בשאלת הרוע בעולם']

"עשית את התורה מתוקה עבורנו"

אסיים בהספדו המרגש של הדיין הרב אהרן (איוון) בינשטאק, מבית הדין הרבני בלונדון, על ידידו הטוב הרב יונתן זקס זצ"ל. הוא ציטט את הרב זקס שאמר פעם "כשאני אמות אינני רוצה שיזכרו אותי כאדם שכתב ספרים רבים, אינני רוצה שיזכרו אותי כאדם שהיה הרב הראשי של הממלכה המאוחדת. אני רוצה שיזכרו אותי כאדם שחילק ממתקים לילדים בבית הכנסת".

הדיין בינשטאק הוסיף בהספדו את הדברים הבאים: "ג'ונתן, במובן מסוים כולנו היינו ילדיך שחילקת להם ממתקים. עשית את התורה מתוקה עבורנו, בין אם היינו מאזיניך [בשיחותיך] בבית הכנסת או בין אם עקבנו אחר הרצאותיך וספרייך. הפכת אפילו את הנושאים המאתגרים ביותר עֲרֵבִים לְחֵץ ואפילו מתוקים" (שכתוב ותרגום חופשי - נ.ק.). אלחנן וסרמן הי"ד 'אהל תורה'.

לתגובות ולקבלת המאמר המלא:
gemarabemunah@gmail.com

הרב אשר בוחבוט

ש'ריח בני כריח השדה אשר ברכו ה'" - שבארץ ישראל יש בשדה ברכת ה' כפולה גשמית ורוחנית. ומכאן והלאה התורה קוראת דווקא לשדה בשם מכפלה. כמופיע בפרשת ויחי, ב'מַעְרָה אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה הַמִּכְפֹּלָה⁴.

במדרש מובא⁵ ששרה זממה וערגה לשדה עוד בחייה. וכדי לא לגרום לחשד מצד יושבי הארץ חיתכה לעת רצון בזמן הקבורה. וטעמה כי טוב סחרה לבל ירגישו את סוד השדה הנעלם.

מהו אותו שדה? השדה מרמז לפתחו של גן עדן, שגילה אברהם בזמן הכנסת אורחים. ואל הבקר רץ אברהם - אל הקבר⁶, שכן אדם וחווה קבורים שם. מעפר באת ואל עפר תשוב, שמקום קבורתם נסתה. 'וכפי השתוקקות האדם כל ימיו להתדבק המושך המאמר בעמוד הבא <

שָׁדֶהוּ בְּכֶסֶף מְלֵא יִתְנֶנָּה לִּי בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזֶת קֶבֶר¹. עפרון מציג שהוא מוסיף את השדה בחינם כחלק מהמכירה: "לֹא-אֶדְנִי שְׁמַעְנִי הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר-בּוֹ לָךְ נִתְּתִיָּה". אברהם לא מסכים, ועל השדה הוא רוצה לשלם "נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח מִמֶּנִּי". ולאחר שקיבל את הכסף, התורה מתמקדת בקריאת המקום שדה: "וַיָּקָם שָׂדֶה עֶפְרֹן אֲשֶׁר בְּמִכְפֶּלֶה אֲשֶׁר לְפָנֵי מִמְּקַר הַשָּׂדֶה וְהַמַּעְרָה אֲשֶׁר-בּוֹ וְכָל-הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל-גִּבְלוֹ סָבִיב². והשאלה: על שם מה נקראה מכפלה? על השדה או על המערה? בגמרא לומדים שהמכפלה היא על שם המערה שהיא כפולה חדר לפנים מחדר, שכפולה בזוגות, או בית ועליה³. אבל בזוהר לומדים ש"המכפלה" נאמר דווקא על השדה ולא על המערה³: "שזאת שדה שהיא כפולה,

בתחילת הפרשה הרקע למקום מערת המכפלה, מקום קבורת שרה, נשאר עלום. ויותר מכך הקשר בין המערה לבין השדה נשאר סתום. וכן, על מה נעשתה המכירה - על המערה או על השדה? בפנייתו של אברהם לבני חת בבקשה שיפגעו בעפרון בן צחר הוא מתמקד במכירת המערה: "וַיִּתֵּן-לִּי אֶת-מַעְרַת הַמִּכְפֶּלֶה אֲשֶׁר-לוֹ אֲשֶׁר בְּקִצֵּה

סוד נפעלותו?

נדמה לי שהראשון בעולם שגילה את המשמעות של המינוח בו השתמשה ד"ר לינהאן: 'קבלה רדיקלית', הוא יצחק אבינו. יצחק אבינו איננו נפעל מתוך פאסיביות חסרת אונים; מצד שני הוא גם איננו חווה את המציאות כסוג של כלא מחניק ומעיק שרוצים רק להימלט ממנו. יצחק אבינו חי באקלים רדיקלי. הרדיקליות איננה מתבטאת בלחץ או במועקה וגם לא בהרמת ידיים כנועה. יצחק מקבל את המציאות מתוך השייכות שלו לאקלים שכולו השגחה. לכן למשל הוא איננו יורד מן הארץ גם כאשר יש רעב. ירידה היא פתרון שנובע מצורך קיומי שמגמתו "להסתדר". אך יצחק אבינו איננו מבקש "להסתדר" ויהי מה, הוא קודם כל מקבל את המציאות באופן רדיקלי.

הקבלה הזאת מפגישה אותנו עם המציאות העמוקה והפנימית שמאפיינת אותו. מציאות המוחרת אותו לארץ ישראל ומאפשרת לו בסופו של דבר לעשות את הבטלי ייאמן: "וַיִּזְרַע יִצְחָק בְּאֶרֶץ הַנִּזְרָה וַיִּקְצָא בְשָׁנָה הַהִיא מֵאָה שְׁעָרִים וַיִּבְרַכְהוּ" (בראשית כו, יב). גם כ"שהאריך קשה והשנה קשה" (רש"י שם) מצליח יצחק לגלות מה מאפשרת תכונת הקבלה הרדיקלית.

בלשון אחרת, "קבלה רדיקלית" היא קבלה מתוך אמונה. קבלה מתוך דבקות מוחלטת במי שאוהב, משגיח ומבקש להיטיב איתנו באחריתנו. מי שיזכה לאמץ את תנועת הנפש הזאת בחייו, יהיה גם מי שבסופו של דבר יצחק אחרון.

לקבלת דבר תורה יומי בשביל הגשמה מאת ליאור לביא נא לשלוח וואטסאפ למספר 0508529987

מכירים את הרגע הזה שאתם מרגישים שנמאס, אבל ממש נמאס לכם מהמצב שאתם תקועים בתוכו? על קבלה רדיקלית כדרך להתמודדות עם רגעי משבר בחיים.

קבלה רדיקלית

בהן: א. להתבאס ולהשלים עם המצב באופן פאסיבי: "אין מה לעשות, ככה זה בחיים". בדרך כלל הדבר יהדהד בתוכנו חוסר בטחון ונרגיש תקיעות. ב. לא לקבל את המציאות. להתעצבן ולהגיד: "נמאס לי, חייבים לשנות פה משהו". החוויה שנרגיש בדרך כלל במצב כזה תהיה - חוסר בטחון, חוסר שביעות רצון וננסה לשנות משהו, גם אם זה יהיה הדבר הלא נכון... האפשרות השלישית היא זאת שהועלתה על ידי ד"ר לינהאן והיא תישמע בערך כך: "זה מה שיש כרגע". נהיה נוכחים ואמפתיים כלפי המצב. נקבל את המציאות כפי שהיא, ומשם, ננסה לנוע בשום שכל לקראת שינוי.

אי שכולק אחרון

בשבוע שעבר סיפרתי על תאונת הדרכים שהתרגשה עלינו לפני כשבועיים. הסיטואציה הזאת הציפה בתוכי הרבה תחושות לא נוחות; למה זה קרה לי? איך נסתדר עם ההוצאות על תיקון הרכב? למה לא הייתי מרוכז יותר בנסיעה ועוד ועוד, קולות שכולנו שומעים בראש שלנו מדי יום, בעצימות משתנה. בעקבות הרעיון הרדיקלי של ד"ר לינהאן, ניסיתי להתבונן על כל האירוע הזה באופן שונה. הצלחתי להימנע מעיסוק מיותר בחוסר שביעות הרצון מהמצב. קיבלתי את המציאות כפי שהיא וניסיתי במסגרת המצב הנתון לייצר מצב אופטימלי מבחינתי.

אבל דרך הרעיון הזה, קרה עוד משהו מעניין. התיאוריה הזאת שפכה עבורי אור חדש על דמותו המופלאה של יצחק אבינו. האב המסתורי, שיוצא לשוחר בשדה לפנות ערב. האב המתבודד שנפעלותו אומנותו. מי שאפילו את שידוכו יקבל באופן סביל ללא פעילות ישירה שלו. וגם בהמשך, נגלה כיצד הוא כביכול איננו פועל אלא נפעל בעקבות גורמים שונים המקיפים אותו. מיהו אפוא יצחק אבינו? מהו

מכירים את הרגע הזה שאתם מרגישים שנמאס, אבל ממש נמאס לכם מהמצב שאתם תקועים בתוכו? זה לא משנה אם מדובר במצב הבריאותי, הכלכלי, התעסוקתי או הזוגי. העיקר הוא שמחניק לכם, רע לכם ואתם מרגישים ש... בקיצור - נמאס!

ד"ר מרשה לינהאן היא פסיכולוגית וחוקרת אמריקאית שפיתחה טיפול אפקטיבי למי שסובלים מהפרעת אישיות גבולית, אחרי שהתמודדה בעצמה עם ההפרעה. לינהאן תיארה איך בצעירותה ניסתה לשלוח יד בנפשה, נכנסה ויצאה ממחלקות פסיכיאטריות ולא מצאה טעם להמשיך בחייה. רק כשהפסיקה לחיות ברווח המכאיב שנוצר בין מי שהייתה באמת לבין מי שהייתה רוצה להיות, רק כשקיבלה את מי שהיא, חייה השתנו לטובה. לדבריה, "לא נוכל לשנות דבר באמת בחיינו אם לא נקבל אותו תחילה". את סוג המצב הזה מכנה לינהאן "קבלה רדיקלית".

את הדברים הללו מביאה היועצת יהודית כץ בספרה "חושבים טוב" ומוסיפה: "החיים נוטים לחרוג מרשימת התוכניות שלנו. לפעמים נראה שאין לנו מזל, שהתאכזרו אלינו וזוהו פשוט לא יכול להיות ככה. אנחנו מניחים שאם לא נקבל את המציאות, היא תחדל מלהתקיים. אבל זאת טעות. לקבל את המציאות לא אומר 'להיכנע' לה. נסו להרגיש את ההבדל העדין שבין לכעוס על עצמי שאני לא מרוויחה מספיק כסף (ואולי לנסות להרוויח יותר), לבין השלמה עם הרעיון שאני לא מרוויחה הרבה כסף. אני יכולה לחיות עם זה, הייתי רוצה יותר, אני יכולה לנסות אחרת. הטון הוא אחר לגמרי, ובהתאם גם המוטיבציה לפעול". ('חושבים טוב', עמ' 47)

בואו ננסה לבחון מה בעצם נאמר כאן. כאשר אנו נמצאים במצב נתון שבו אנו חשים חוסר נוחות בחיינו, יש שלוש אפשרויות שאנו יכולים לבחור

השדה שנראית עפר מעפרון "ויקם שדה עפרון" למקורו. כנאמר: וַיִּקֶם הַשָּׂדֶה וַהֲמַעְרָה אֲשֶׁר־בוֹ לְאַבְרָהָם. לחרם בית ישראל: "מפרי כפיה נטעה כרם - זה ישראל, שממנה יצאה כנסת ישראל אומה ישראלית והיא אם האומה"¹¹.

1. בראשית (פרשת חיי שרה) פרק כג פסוק ט
2. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף נג עמוד א
3. זוהר כרך א (בראשית) פרשת חיי שרה דף קכח עמוד ב
4. בראשית (פרשת ויחי) פרק מט פסוק ל
5. מדרש תנחומא (בבלי) פרשת חיי שרה
6. הדר זקנים בראשית (פרשת וירא) פרק יח
7. שפת אמת בראשית פרשת חיי שרה שנה תרנז
8. בראשית (פרשת בראשית) פרק ג פסוק יח
9. תלמוד בבלי מסכת ברכות דף נא עמוד ב
10. שם משמאל שמות פרשת פקודי.
11. ראה ר' צדוק הכהן מלובלין - פרי צדיק בראשית פרשת חיי שרה

את החזיטה מהשדה, לשה ועושה עוגות ויש ברכה בעיסתה. וַיִּבֶא אֲבְרָהָם לְסֹפֵד לְשָׂרָה וּלְכַתָּהּ" בהבנה שזוגיותם של אברהם ושרה יוצרת יחד גילוי שם ה' בעולם, ומכאן קניין מערת שדה המכפלה הוא בסכום של ארבע מאות כסף. על מספר זה מספרת הגמרא על "ליתא' אשתו של 'רב נחמן' ששברה לו ארבע מאות חביות על שלא שיגר לה כוס של ברכה,⁹ כדי לרמוז על ארבע מאות שקל כסף שהשקיע אברהם בקבורת שרה, שהם ארבע מאות כיסופים¹⁰ של תוכו רצוף אהבה. כהבנה שאנו בונים יחד בזוגיותנו מקדש. וכאשר אדם עושה קידוש ומחבר את אשתו עמו, רק יחד, כמכפלה זוגית שמחברת שמים וארץ, משרים שכניה במעשה דינו, והופכים את העולם לגן עדן, ומחזירים את

המשך המאמר של הרב בוחבוט מעמוד 4 < בשרשו - כך מכין לעצמו מקום לאחר פטירתו⁷. ואברהם ושרה מתקנים את נזר הבריאה: שרה תיקנה את כל הצד הנשי בעולם שעליה נאמר "כל אשר תאמר לך שרה שמע בקולה". שכך אמר האדם ששמע לקול אשתו ונפל בחטא עץ הדעת שלא שמע אל האשה.

הקב"ה אומר לאברהם שלא כן שרה, כי לשרה צריך לשמוע שהרי היא אמנו, ומכך היא קבורה באותו מקום סמוך לחווה לתיקון הנשי בעולם. ועל חטאו של אדם הראשון בחוסר הכרת הטוב, שאמר "האשה אשר נתת עמדי, נענש ב'קִין וְדָבָר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאַחֲלָתָ אֶת־עֶשֶׂב הַשָּׂדֶה"⁸. אברהם יראה את גדולת האשה בהכרת הטובה. שהיא לוקחת

שהיה התכונה לשתף אותו, עד כמה היא מאושרת בזכותו. תגובתו חשפה את נקודת מבטו החשדנית והביקורתית ואת הצורך הרגשי שלו בהערכתה הגלויה והמפורשת כלפיו, על הנתנה שלו. השיתוף שלהם בנקודת המבט של כל אחד מהם, חשף את הצורך הרגשי שלו בהערכה גלויה ואת הצורך שלה בלהשתכלל בתשומת לב ורגישות כלפיו.

ההתבוננות על הדינמיקה שנוצרה ביניהם, עזרה להם ליצור נקודת מבט משותפת:

"יש חשיבות וערך רב למחמאות הדדיות והן ייאמרו מתוך כנות מלאה ורצון להעריך, לשמוח ולהתקרב רגשית זל"ז". יוסי היה עדיין זקוק לזמן, כדי להאמין בכנות המחמאות של אשתו. אך עצם יצירת נקודת מבט משותפת, אט אט ריכזה את חשדנותו והקשר ביניהם נעשה רך ונעים יותר. אשתו נעשתה מודעת יותר לצורך שלו וגילתה שכאשר היא שמה דגש על אישיותו, הוא מרעיף עליה אהבה בכפל כפליים.

כאשר שני בני הזוג, משתפים מתוך התעניינות זה בזה ואכפתיות ולא מתוך דרישה וביקורת, הם נחשפים זל"ז ברצונותיהם ובצורכיהם הנפשיים והרגשיים, משלימים זא"ז ומרגישים מאוחדים ואוהבים.

מודע לחלק הסמוי שבנקודת מבטה. בשיטתו בנקודות המבט, הוא גילה שהיא בתחושת תחרות וחסרת ביטחון בקשר שביניהם. לעומתו, היא גילתה שהייתה לו כוונה פשוטה לגופו של עניין ולא כפי שהיא פירשה אותו. בעלה נחשף לצורך שלה שלא היה ידוע לו ורחל נחשפה לכוונתו האמיתית של בעלה שאין במשפט שאמר, תחרות או התנשאות עליה.

ההקשבה והשיתוף ההדדי וההתבוננות מגבוה על הדינמיקה שנוצרה ביניהם, עזרה להם ליצור נקודת מבט משותפת:

"יש לכל אחד מאיתנו ערך עצמי גבוה שאינו תלוי במשפט כזה או אחר, אלא מעצם ההכרה בנשמה האלוקית שבתוכנו: נקודת מבט כזאת, אפשרה לרחל להתרומם מתחושת התחרות, והייתה זקוקה לעבד את המבט החדש, כדי להאמין לבעלה ולהרגיש ביטחון ויציבות רגשית. לעומת זאת, בעלה קיבל הבנה ומוטיבציה, להכיל את התהליך של אשתו. נקודת המבט המשותפת, הכילה את שתי נקודות המבט: מילוי הצורך הנפשי שלה ורגישות והכלה שלו כלפיה. התברר להם שמה שהיה נראה סותר בנקודות מבטם, בעמדה השלישית שנוצרה מתוך הדינמיקה ביניהם, שניהם משלימים זא"ז ומאפשרים צמיחה והתפתחות אישית וזוגית גם יחד.

בשבוע שעבר פגשנו גם את יוסי ואשתו. היא התכוונה להחמיא לו כשאמרה לו, "תודה שדאגת לי". הוא פירש אותה כאנוכית שדואגת רק לעצמה, מפני שהיא לא שיבחה אותו על דאגתו כלפיה. בפגישה, אשתו של יוסי אמרה שנעלבה מתגובתו

בשבוע שעבר התמקדנו בתהליך שיוצר נקודת מבט זוגית= עמדה שלישית שמחברת את נקודות המבט האישיות שנוצרות כסותרות והן בעצם, משלימות. מהן הסיבות לנק' מבט סותרות בין בני הזוג?

בתקשורת הזוגית, יש מי שאומר אמירה שכוונתה בדיוק כפי שהיא נאמרת. ייתכן שהשני מנקודת מבטו, מפרש באופן אחר לגמרי, ממש לא כפי שהמדבר התכוון. באותה מידה, יש מי שמדבר ומתכוון, בידועין או שלא בידועין, לבטא צורך נסתר שאינו נאמר במפורש והשני מפרש אותו כפי ששמע באופן המילולי ואינו מודע לצורך הנסתר. בשני המצבים נוצרים כעס, אכזבה וכד' על שהצורך הנסתר לא קיבל מענה.

נקודות מבט סותרות, חושפות צרכים פיזיים ונפשיים נסתרים, כמו צורכי תלות, קרבה, פגיעות, וכד'. קיימת משאלה סמויה, להכרה באישיות כפי שהיא, בצורך בביטחון, ביציבות זוגית ועוד. היות שישנם צרכים גלויים ונסתרים שונים לכל אחד, מעצם מבנה אישיות שונה, נוצרות התנגשויות בנקודות המבט של שניהם.

בשבוע שעבר, פגשנו את רחל שנעלבה מבעלה, כששיבח את הוריו על הנתנה שהעניקו להם. לרחל הייתה נקודת מבט שקיימת תחרות בין בני זוג. לכן היא פירשה שבעלה אומר שהוריו טובים יותר מהוריה. בפגישה התברר שיש לרחל צורך שנסתר גם ממנה, בתחושת ביטחון ושהיא רצויה ואהובה כפי שהיא, ללא צורך בתחרות. בעלה לא התכוון כפי שהיא הבינה והוא היה חסר רגישות לצורך הרגשי שלה, מכיוון שלא היה

המשך המאמר של הרב רוח מעמוד 3 >

מורכבים שהם לא כפי צפיתנו. אך איך נגיב אליהם, זה תלוי רק בנו. כאן נבחן האדם האם הוא איש אמונה. האם הוא חי בתודעה שבאמת 'אין עוד מלבדו', שאין שליט מבלעדי, או שהוא שוכח את עולם הרוח ומתמכר למבט החיצוני שלוקח בחשבון רק את העולם הזה. זה ההבדל בין לחיות בגן עדן או בגיהנום. אם תתייחס לכל דבר רק כגילוי של רצונו יתברך, לא תכעס ולא תתאכזב ולא תרגיש מצוקה. אדרבא, אתה תודה לה' תמיד, גם על מה שנראה לך רע, גם על הפקק הזה."

מה אומר ומה אגיד, צודק הרב יעקב. לכאורה, אלו הם דברים שאני כבר יודע, אך משום מה הם חומקים ממני. אני חייב להזכיר לעצמי את המבט הזה כל יום מחדש, עד שאפנים אותו, עד שההתמודדות שלי יקבלו מימד רוחני.

- "תודה ה' על הפקק. תודה על המזגן המקולקל. תודה על ריח האגוזים, תודה על המואזין. תודה ששלחת אלי לאוטו מלאך מזכיר בדמות הרב יעקב. הכל מדויק, הכל חלק מתהליך, גם הטוב וגם הרע. הכל כאן מושג לגמרי. תודה רבה ה' על הכל!"

*יועצת אישית זוגית ומדריכת כלות

לתגובות ולשאלות וכן להצעת נושאים המעניינים אתכם -
esteravr@gmail.com
 מאמרים נוספים בנושא זוגיות ניתן למצוא באתר מכון מאיר <

איני? / יפה

מחפשת נגונים, שנגוני בתוכם
 צוללת להרמוניות לא שלי
 ומבקשת שם את שירי,
 ואין!

בליל של צלילים מצטלצל באזני
 מחפש מעברים.
 ואין!

ועומדים הפלים בתוכי דמומים,
 עורגים למגע, משוגעים לתנים.
 ואין!

מתפוגגת ישותי לאטה
 בקול דממה דקה
 צונחת אל מעמקי עצמי

נמוגה אל תוך האין ולפתע
 מתנגן לו צליל ראשון של
 יש.

צליל ראשון של הרמוניה
 צליל אלקי של עצמה!
 צלילה של הנשמה...
 הנני

שיחות הרצ"ה אורות התחיה 1

שיחות רבנו הרב
 צבי יהודה הכהן קוק
 על ספר אורות -
 אורות התחיה חלק ו'
 פרקים נגיב,
 בעריכת הרב שלמה
 אבינר
 324 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
 או באתר www.ChavaBooks.co.il החדש

ניתן להשיג את כל ספרי ההוצאה
 ב'דני ספרים' רח' אבן ישראל 3 ירושלים

זיו הפרשה הרב זיו רוח עיוני עומק בשפה בהירה מתוך פרשת השבוע

חדש
 490 עמודים

להזמנות: 0526-789565

איש שואל בחנות לתמונות: "כמה עולה התמונה של הרב הזה?"
עונה לו המוכר: "אלף שקל". האיש רואה מסגרת בלי תמונה: "וכמה זה עולה?"
עונה המוכר: "אלפיים!" האיש: "איך זה יכול להיות?" המוכר: "זה צדיק נסתר!!!"

פרשה מאירה

גמילות חסדים

בפרשת חיי שרה התורה מספרת לנו על בחירתה של רבקה אמנו להיות אשה ליצחק. המדה הטובה שרבקה היתה מיחדת בה, היתה מדת החסד. רבקה טרחה הרבה מאד כדי להשקות את הגמלים של אדם שהיא בכלל לא הפירה, רק בגלל שהיא ידעה שהוא צמא ועיף מהדרך הרחוקה.

האם השקית גמלים היא דבר קל? לא ולא! אם נחשב על זה, נוכל לשער שלרבקה היתה עבודה רבה מאד! גמל שבא מדרך רחוקה שותה הרבה מאוד מים. ורבקה לא השקתה רק גמל אחד, אלא עשרה גמלים! רבקה לא הסתפקה במעט מים לכל גמל, אלא הביאה להם מים עד שהם כלו לשתות ולא היו צמאים כלל.

חכמינו אמרו שמדת גמילות החסדים היא אחת מהמדות המיוחדות לעם ישראל. ירשנו מאבותינו ואמותינו מדות יקרות ומיוחדות, והן מטבעות אצלנו בנפש. אז בואו ונגלה את המדה הטובה של גמילות חסד, ונעזר לחברים ולמי שבסביבתנו ונקוק לעזרה, ובכך נרבה אהבה ואחווה, שלום ורעות בינינו!

שאלות בפרשה

1. באיזה גיל נפטרה שרה אימנו?
2. מי מכר את מערת המכפלה לאברהם אבינו?
3. את מי שלח אברהם כדי למצוא אישה ליצחק בנו?
4. מה היה שמו של אביה של רבקה?
5. מי היה אחיה של רבקה?
6. האם רבקה רצתה ללכת לארץ כנען, כדי להיות אישה ליצחק?
7. באיזה גיל נפטר אברהם אבינו?
8. היכן נקבר אברהם אבינו?

חידת חדגא:

מהיכן למדו חכמינו שישמעאל חזר בתשובה בסוף ימיו?

חידת פולקע:

על מי אמרו חכמים שהוא דיבר הרבה אבל אפילו מעט לא עשה?

הפזורת - שמות בפרשה

בתפזורת שלפניכם מפוזרים לפחות 25 שמות מהפרשה! כמה תמצאו?
- רמז: שימו לב לשמות שמופיעים בסוף הפרשה!

א	ד	נ	ה	ח	ד	ד	ח	פ	נ	כ	ו	נ	ח
ב	ו	א	ו	נ	ה	ק	ב	ר	ר	י	י	ע	ת
ר	י	ש	ב	ק	ב	ט	א	ג	ז	ד	ד	ב	ז
ה	נ	ל	ס	י	ה	ת	ה	ק	מ	כ	א	מ	פ
מ	ה	א	כ	נ	ד	ז	ו	ש	ר	ה	ו	פ	ש
י	צ	ח	ק	ת	ו	ע	ק	א	נ	ח	ה	נ	ה
י	פ	ל	ר	פ	ע	ר	ק	ה	ל	פ	ו	מ	ח
ק	ג	א	א	נ	ב	ט	פ	א	י	ו	ד	צ	ס
ש	מ	ב	י	מ	ו	ג	מ	ע	ד	ק	ו	ט	ע
נ	נ	ד	מ	ר	י	ל	א	ע	מ	ש	י	א	מ
ס	מ	א	ה	ו	ר	ר	ק	ס	פ	ו	ק	ט	ט

תמונות בפרשה

מצאו למה רומזות התמונות, מתוך הפרשה!

3 	2 	1
6 	5 	4
9 	8 	7

מקד אבשלום

מגילת דוד 120

הרב שלמה אבינר

לאנשי:

- מסכן מאד. נברח מהר מפה. אם הוא ימצא אותנו הוא יחסל אותנו מייד. מהרו! עת לברח!
יצאנו בחפזון לדרך. נאמנים רבים הצטרפו אלי. זה מחסם את לבי. אם כי זה לא באמת הרבה לעמל המצטרפים אל אבשלום. אבל אין להתאש. ימים יגידו.
הכל מד' יתברך

מלכים ב טו י"ח.

- אדוני המלך! אסון נורא!
- מה קרה?

אבשלום הכתיר את עצמו למלך בחברון! הוא רפה אנשים רבים, וגם שלח מרגלים בכל הארץ שיעשו לו נסוות. גם אחיתפל יועץ המלך הולך איתו. כל רגע מצטרפים אליו עוד ועוד תומכים.
הבנתי. יב העם איתו. היה עלי לחשוש מכך. נתתי בו אמון, כי הרי הוא בני. וגם סלחתי לו. אני רואה שטעיתי. לבי כואב ואני דומע, אך אין לנו זמן לבכות. אמרתי

שמונה קבצים ה, קנג